

Утвърдил:

X

Теодора Николова
Директор

П РА В И Л Н И К ЗА ОСИГУРЯВАНЕ НА БЕЗОПАСНИ УСЛОВИЯ НА ВЪЗПИТАНИЕ, ОБУЧЕНИЕ И ТРУД

ГЛАВА ПЪРВА

ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

1. С този правилник се определят изискванията за осигуряване на безопасни условия на възпитание, обучение и труд в ГПЧЕ „Ромен Ролан“ гр. Стара Загора.
2. Правилникът има за цел да конкретизира основните изисквания, които трябва да се спазват при провеждане на обучението, възпитанието и труда, предотвратяването на евентуални трудови злополуки и заболявания на учениците, получени в резултат от учебния процес или провеждането на екскурзии, летни и зимни лагери, зелени училища и други..
2. Правилникът се отнася за всички участници в учебно-възпитателния процес и трудова дейност (ученици, учители и друг персонал) и урежда техните права и задължения по осигуряване и контролиране на БУВОТ.
3. Правилникът се утвърждава от директора на просветното звено, не по-късно от началото на учебната година.
4. Правилникът се актуализира при въвеждане на нови съоръжения, учебно-технически средства, материали и вещества, при изменение на правилата, нормите и изискванията за безопасност на труда в Република България.

РАЗДЕЛ I

Област и ред за прилагане на правилника

Правилникът се отнася за учениците, педагогическия и непедагогическия персонал в ГПЧЕ „Ромен Ролан“, както и за лицата, които по различни поводи се намират в училищната сграда, площадки, терени и др.

За осигуряване на безопасни условия на възпитание, обучение и труд при провеждане на възпитанието, учебната, извънкласната и извънучилищната дейност и при извършване на трудови дейности се спазват установените в Република България единни правила за безопасност на труда.

Отговорност за изпълнението на правилника носят училищното ръководство.

РАЗДЕЛ II

Права, задължения и отговорности на длъжностните лица и учащите за осигуряване и спазване на безопасни условия на възпитание, обучение и труд

1) Директорът е длъжен да осигури:

1. Спазването на Закона за здравословни и безопасни условия на труд (Обн.Дв.бр.124/23.12.1997г.)Наредба №РД-07-02/16.12.2009г. за инструктажа на работниците и служителите по безопасност, хигиена на труда и противопожарна охрана, Инструкция от 5.07.1996г.за изискванията за безопасни условия на възпитание, обучение и труд в системата на

на народната просвета./Обн.Дв.бр.61/1996г.), Указание от 17.01.1997г на МОН по прилагането на Инструкцията за изискванията за безопасни условия на възпитание, обучение и труд в системата на народната просвета.

2. подходящи стаи за кабинети
 3. прилагането на изискванията за безопасност, хигиена на труда и противопожарна охрана на класните стаи и кабинети
 4. необходимото противопожарно оборудване, както и изправността на наличните противопожарни съоразения.
 5. изправността и надеждността на пътищата за евакуация, правилната експлоатация на отоплителната и на електрическата инсталация;
 6. регистрирането и отчитането и анализирането на злополуките и на професионалните заболявания по установения ред.
 7. контрол по спазването на изискванията на безопасни условия на обучение, възпитание и труд и да отговаря за тяхното изпълнение, както и за изпълнението на инструктажите по безопасност
8. Със заповед на директора ежегодно да се създават комисии за :
- проверка безопасността на всички уреди, съоръжения и уреди по физкултура;
 - проверка на ел. уредите, инсталациите, противопожарните кранове, гръмоотводите с оглед противопожарната охрана и охраната на труда;
 - комисии до 15 септември извършват проверки и съставят протоколи, с чието съдържание се запознава ПС.

2) Педагогически персонал

1. В началото на учебната година класните ръководители и учителите запознават учениците с нормите за безопасност и условията на труд в класните стаи и кабинетите.

2. На първата родителска среща всички родители се запознават с настоящия правилник, с ПУ и ПВР.

3. При провеждане на спортни игри, походи, състезания и други извънучилищни дейности класните ръководители и учителите задължително инструктират учениците за поведението им като състезатели, участници в похода, пешеходци или пътници в транспортни средства.

Списъците на учениците от групите, заминаващи на поход, екскурзия и т. н. се предават на директора след провеждане на задължителния инструктаж заедно с маршрутният лист за придвижване на групата.

4. Екскурзии се провеждат само с изправни моторни превозни средства.

5. При организиране на походи по възможност не се включват хронично болни ученици. Същите могат да участват в похода след разрешение от лекар и писмено съгласие на родителите /или присъствието на родител на мероприятиято/.

6. Преди провеждане на общински, регионални и национални спортни състезания, участниците – ученици задължително преминават през медицински преглед под ръководството на учителите по физическо възпитание или треньорите.

7. Преди провеждане на лабораторни упражнения учениците предварително се инструктират от преподавателя за безопасна работа.

8. Задължително се разглеждат теми по БД в ЧК.

9. След приключването на учебните занятия учителите задължително проверяват за забравени включени електрически уреди, учебно-технически средства и осветление.

10. Дежурните учители следят за нормалното придвижване на учениците по коридорите и стълбищата в училищната сграда и следят за поведението на същите в класните стаи, коридорите и стълбищата.

11. Ежегодно в края на учебната година ПС анализира безопасността на условията в училището и набелязва мерки за подобряването.

12. През м. май с учениците от X до XII клас се провежда практическо занятие за действие при аварийни ситуации.

13. Класните ръководители организират застраховането на учениците от паралелката.

14. Учителите при провеждане на практика в лабораториите са длъжни:

- да извършват необходимия въстъпителен инструктаж, да обучават учениците на правилна и безопасна работа, както и да инструктират при смяна на работното място
- да вписват проведения с учениците инструктаж и обучение по безопасността на труда в специална книга за инструктажи
- при системни нарушения по безопасността на труда да отстраняват от работа учениците

3) Непедагогически персонал /помощен и обслужващ персонал – работници и служители/

1. Да спазват установената трудова, техническа и технологична дисциплина, да изпълняват трудовите си задължения точно и добросъвестно.
2. Да се явяват на работа в състояние, което им позволява да изпълняват възлаганите им задачи и да не употребяват през работно време алкохол или друго упойващо вещество.
3. Да спазват правилата за здравословни и безопасни условия на труд, безопасността на движението и противопожарната охрана.
4. Да се грижат за собствената си безопасност и безопасността на лицата, които биха могли да пострадат при извършваната от тях работа или дейност.
5. Да поддържат реда, необходимата чистота, културна и приветлива обстановка на работното си място.
6. Да не предприемат по своя инициатива работа, с която не са запознати и не им е възлагана.
7. Да поддържат и повишават знанията и квалификацията си по безопасните методи на труд.
8. Периодично или за конкретен случай да се запознават с изискванията за безопасна работа, отнасящи се за работното място, на което работят.
9. Имат право да откажат изпълнението или да преустановят работата, когато възникне сериозна и непосредствена опасност за живота и здравето им, като незабавно уведомят за това прекия си ръководител.
10. Имат право да откажат изпълнението на работа, за която не са инструктирани или нямат изискваната с правоспособност.
11. Задължително е да се явяват на периодични медицински прегледи или изследване, когато за това им е съобщено или в друг конкретен случай.
12. Чистачките задължително забърсват с влажна кърпа всяка сутрин преди началото на учебните занятия всички чинове, маси, бюра, пейки, первази и повърхности.
13. Преди началото на учебните занятия всички класни стаи, кабинети, учителска стая и канцеларии задължително се почистват и проветряват.
14. Класните стаи и кабинетите задължително се почистват след приключване на всяка учебна смяна – проветряват се и се забърсват с влажна кърпа.
15. Класните стаи и кабинетите задължително се проветряват през всяко междучасие.
16. Преди началото на учебните занятия по време на отоплителния сезон огнярът всяка сутрин проверява състоянието на радиаторите в училищната сграда, а при констатирани нередности незабавно уведомява училищното ръководство.
17. Преди началото и след края на учебните занятия работникът по поддръжка и ремонт задължително проверява състоянието на вратите, прозорците, чиновете, масите, бюрата, шкафовете и осветлението. При констатиране на нередности незабавно пристъпва към отстраняването им, като своевременно уведомява домакина и училищното ръководство.
18. Коридорите и стълбищата в училищната сграда се забърсват от чистачите след всяко междучасие.
19. Санитарните помещения се почистват преди започване на учебните занятия, след всяко междучасие и след приключване на учебните занятия.
20. Чистачите измиват прозорците всяка ваканция. Тяхното почистване се извършва след внимателното им отваряне, а също на изправни маси или стълби.
21. Качването и слизането при почистване на прозорците или подмяна на осветителните тела става изключително внимателно при спазване на правилата за безопасност.

22. Черните дъски се боядисват преди началото на всяка учебна година, ремонтират се през всяка ваканция и при необходимост.
23. Училищният двор и спортните площадки се почистват всяка сутрин, след голямото междучасие и след приключване на учебните занятия.
24. Пердета, завеси, покривки, пътеки и килими се перат всяка ваканция.
25. Почистването на паркета става през ваканцията, като чистачите спазват правилата за работа с опасни химикали.
26. По време на работа с опасни химикали прозорците в кабинетите, класните стаи и залите задължително са отворени.
27. При подмяна на осветителни тела, ремонт на учебно-технически средства, съоръжения и други, те задължително се изключват от електрическата мрежа.
28. Ремонт на електрически табла се извършва само след централно изключване на електрическата мрежа.
29. След приключване на учебните занятия чистачите задължително проверяват за забравени включени електрически уреди, учебно-технически средства и осветление.
30. Обслужващият персонал изпълнява задълженията си по трудов договор и длъжностна характеристика само в работно облекло.
31. До началото на учебната година задължително се осигуряват от длъжностното лице медикаменти за долекарска помощ.
32. При пожар, земетресение, авария, стихийно бедствие и други, чистачите от първия етаж обезпечават отварянето на вратите и изходите за евакуацията на учениците.
33. За училищни нужди се закупуват или приемат като дарения само уреди, съоръжения, пособия, учебно-технически средства и други, отговарящи на БДС.
34. Леснозапалими материали се съхраняват от домакина на строго определени за целта места, безопасни за здравето и живота на учениците и трудовия колектив.
35. Забранено е запалването на събраните отпадъци и листа в училищния двор и около него.
36. През есенно-зимния сезон стриктно се спазва планът за работа през зимни условия “ План за осигуряване на нормален учебен процес през зимата” с оглед на безопасните и здравословни условия на труд.

4) Учениците са длъжни:

1. да изслушват началния и периодичния инструктаж за правилата по безопасност и хигиена и по противопожарна охрана;
2. да се разписват в съответните книги за инструктаж, с което удостоверяват, че са им известни правилата за безопасни те условия за обучение, възпитание и труд, и се задължават да ги спазват.
3. да спазват строго учебното време, както и разпоредбите по безопасност на труда и правилата за вътрешния ред и дисциплината в училището, като изпълняват стриктно дадените им указания в това направление;
4. да знаят разположението на противопожарните съоръжения в училището, както и използването им при гасене на пожар;
5. при придвижване от дома към училище всеки ученик се задължава стриктно да спазва правилата за движение по пътищата.
6. придвижването по коридорите и стълбищата в училищната сграда става само от дясно
7. пет минути преди започването на часа учениците заемат работните си места и спокойно изчакват идването на преподавателя.
8. по време на извънкласни и извънучилищни мероприятия учениците задължително стриктно спазват указанията на класния ръководител или учителя.
9. организирането и провеждането на спортни игри и състезания в двора на училището и спортните площадки става само в присъствието на учител.

Забранява се на учениците :

- да тичат, скачат и да се боричкат по класните стаи и училищните коридори.
- качването по первазите на прозорците, както и катеренето по спортните съоръжения без разрешението на преподавателя по физическо възпитание.
- да консумират закуски в училищната сграда
- да пипат и боравят с учебно-технически средства и пособия в отсъствието на учител.

- да пипат здрави или счупени контакти и електрически ключове. При откриване на повредени или счупени контакти или електрически ключове са длъжни незабавно да уведомят класния ръководител, учител или училищното ръководство.

ГЛАВА ВТОРА

Условия, изисквания и правила за безопасно и здравословно провеждане на възпитанието, обучението и трудовата дейност

ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

1. Работникът или служителят е длъжен да спазва правилата за безопасни и здравословни условия на труд при изпълнение на работата, за която се е уговорил.
2. Правилата за безопасни и здравословни условия на труд за съоръжения и работни места, се разработват и утвърждават от работодателя. Те не могат да противоречат на нормативните изисквания и се обявяват по подходящ начин на работните места.
3. Лица без необходимите знания и умения, предвидени в правилата за осигуряване на безопасни и здравословни условия на труд, не се допускат на работа.
4. При нарушаване правилата за осигуряване на безопасни и здравословни условия на труд се носи отговорност.
5. При неизпълнение на задълженията си във връзка с осигуряване на безопасни и здравословни условия на труд работодателят или съответното длъжностно лице подлежат на наказание.
6. Работодателят има право да налага дисциплинарни наказания за неспазване на правилата за безопасни и здравословни условия на труд.
7. Учителите, работата на които е свързана с използване, обслужване и поддържане на съоръжения и други, както и заети в дейности, които създават опасност за здравето и живота им, задължително се инструктират, обучават и полагат изпит по правилата за осигуряване на безопасни условия на труд.
8. Учителите разработват правила за безопасни условия на възпитание, обучение и труд по учебните предмети, по които преподават.
9. Учителите по физическа култура и спорт подготвят и изискват от училищното ръководство и помощния персонал извършването на ремонт на всички спортни уреди и пособия във физкультурния салон и училищния двор- спортните площадки: шведска стена, греда, успоредки, кон, кози, трамплини, въжета, халки, баскетболни кошове, оградна мрежа на волейболните игрища, футболни врати и други. Годността на същите се проверява от комисия, а тези, които не могат да се поправят, се бракуват.
10. При изпълнение на физически упражнения, особено на тези с по-сложен характер, да се съблюдават изискванията за помощ и пазене на учениците от страна на учителя.
11. Спортните уреди във физкультурния салон при ползване задължително се обезопасяват с постелки.
12. Забранява се влизането във физкультурния салон без присъствието на учител, качването и ползването на спортните уреди по време на учебен час от повече от един ученик, както и катеренето или висенето по баскетболните табла или рингове, футболните врати и по оградната мрежа на волейболните игрища.
13. Спортни уреди и пособия да не се използват преди учителят да е разрешил работа с тях, а при работа с гюлета, гирички, топки, тояжки и други задължително да се спазват указанията на учителя за безопасността на всички ученици.
14. В часовете по физическо възпитание учениците са длъжни да бъдат в спортен екип и със спортни обувки / гуменки, кецове, маратонки /, съобразно изискванията на учителя. Не се разрешава в часовете носенето на обеци, накити, часовници, които могат да бъдат опасни за ученика и околните при неизпълнението на физически упражнения, както и ползването на

различни предмети и пособия, които не са изискани от учителя и пречат за нормалното провеждане на часа.

15. Учителите по физическа култура и спорт трябва да осигуряват добро предварително разгрътане с цел въвеждане на организма за предстоящата работа и предотвратяване опасността от травми.

16. Организацията, редът и дисциплината по време на занятията е задължение на всеки участник в учебния процес.

17. Учителите по физическо възпитание не носят отговорност за травми и наранявания по време на междучасията и при неспазване на указанията за безопасност.

18. В края на всяка учебна година комисия в състав по РАЗДЕЛ II, т.2 проверява състоянието на училищната сграда и всички съоръжения, физкултурни пособия, апарати, учебно-технически средства, уреди, осветителни и отоплителни инсталации, съставя протокол и прави предложения за ремонт или бракуване.

19. В началото на всяка учебна година комисия в състав по РАЗДЕЛ II, т.2 проверява състоянието на всички видове инсталации, съоръжения, готовността за започване на учебната и съставя протокол, който се предава на директора.

20. В началото на всяка учебна година класните ръководители по време на провеждане на първия учебен час на класа запознават учениците с настоящия правилник, а учителите при провеждане на първото занятие инструктират учениците във връзка с изискванията за безопасност при ползване на уреди, съоръжения, физкултурни пособия и други.

21. До началото на всяка учебна година задължително се отремонтират или предложат за брак всички уреди, съоръжения, учебно-технически средства и пособия, които не отговарят на условията за безопасност.

22. Задължително е спазването на изготвения план за работа при зимни условия, като своевременно в началото на зимния сезон се осигуряват необходимите противопожарни средства, сол, пяна, луга, лопати и кирки.

23. При извършване на ремонтни дейности в училищната сграда директорът издава заповед за стриктно спазване на правилата за безопасност до неговото приключване.

24. При станала злополука незабавно се уведомява медицинския специалист, училищното ръководство и родителите на ученика или близките на служителя или работника.

25. Дежурните учители за деня извършват превантивен контрол по спазване на правилата за безопасност. При нарушаването им от ученици незабавно се уведомява класния ръководител или училищното ръководство.

26. Парните и водогрейните котли и котлите – стилизатори и съоръженията им се обслужват от лица, които са обучени и притежават предвидената степен на правоспособност.

27. За отговорник по експлоатацията на енергийните уредби и съоръжения се определя лице с подходяща квалификация от средата на инженерно – техническите работници, което осигурява изпълнението на правилника.

РАЗДЕЛ I

Изисквания към съоръжения и работни места за безопасна работа

1. Да се извършва от помощния персонал навременно и редовно почистване и измиване на физкултурния салон, съблекални и спортни площадки.

2. Във физкултурния салон се влиза само организирано и с чисто игрално облекло.

3. Преди започването на учебния час по физическо възпитание се забранява разместването и изнасянето на спортния инвентар и ползването му без разрешението на учителя.

4. Кабинетите и лабораториите по химия, физика и други трябва да имат в непосредствено съседство хранилище.

5. Пространството, в което постоянно действат или периодично възникват опасни за здравето на човека фактори, е опасна зона за увреждане, която може да бъде постоянна или променлива.

6. Учебните кабинети, лаборатории, физкултурния салон и други подобни, трябва да бъдат напълно механично, електро – и пожаробезопасени.

7. Задължително е спазването на изискванията на ПБ и инструкциите за безопасна работа, с които учениците трябва да бъдат запознати.

8. Всички учебно-технически средства да се използват по своето предназначение.

9. Работата с електрическите инсталации и с електрическия ток трябва да се извършва в съответствие с изискванията на Правилника за безопасността на труда при експлоатация на електрическите уреди и съоразения, като се спазват следните правила:

- конструкцията, видът на изпълнението, начинът на монтажа и класата на използваните машини, апарати, уредби, кабели, проводници и други електрически съоразения трябва да отговарят на номиналното напрежение на мрежата или на уредбата, на условията в обкръжаващата ги среда и на изискванията на споменатите правилници и стандарти.
- Използваните в електрическите уредби съоразения по своите нормирани, гарантирани и изчислителни характеристики трябва да съответстват на работните условия на дадената електрическа уредба.
- При всяка електрическа уредба трябва да бъде осигурена възможност за лесно разпознаване на частите, отнасящи се до отделните нейни елементи. Схемата и трябва да бъде проста и ясна, съоразенията - подходящо разположини и с необходимото оцветяване, надпис, маркировка и сигнализация.
- Тоководещите части на електрическите машини и на инсталациите, намиращи се на достъпна височина, трябва да бъдат сигурно изолирани или оградени.
- За да не се допусне нещастен случай при евентуално нарушение на изолацията, токопроводните части на електрическите консуматори и съоразения, които нормално не са под напрежение, трябва да бъдат предпазно занулени или електрообезопасени по друг начин, против допирно напрежение.
- Състоянието на изолацията и сигурността на електрообезопасяването трябва да бъдат проверявани на-малко 2 пъти през годината.
- Всички електрически табла – главни, разпределителни и пускови трябва да бъдат изключвани.

РАЗДЕЛ II

Хигиенни и здравословни изисквания за работните места

Общи изисквания

1. Учебните кабинети, лаборатории, физкултурни салони и други подобни трябва да отговарят на санитарно-хигиенните изисквания по отделните фактори – микроклимат, осветление / естествено и изкуствено/, вредни вещества, шум, вибрации, лъчения и други.

Микроклимат – температура, влажност и скорост на въздуха. Отопление и вентилация.

2. Хигиенните изисквания към микроклиматичните параметри на въздуха в работните помещения да отговарят на БДС 14776-87.

3. Да се спазват оптималните норми на работните места за температура и скорост на въздуха в зависимост от категорията работа и периода на годината.

4. Когато поради технически или други причини не е възможно да се осигуряват оптималните норми, да се спазват допустимите норми за:

5. Температура и скорост на въздуха през студения период за относителната влажност на въздуха на постоянните работни места между 30 и 75 %

6. Скорост на въздуха на постоянните работни места през топлия период

7. Относителната влажност на въздуха на постоянните работни места през топлия период

8. Необходимо е да се поддържа постоянна температура в работните помещения с помощта на отоплителни тела, които не трябва да влошават микроклимата.

9. По време на учебните часове през зимните месеци в класните стаи и кабинети температурата трябва да бъде не по-малко от 18 градуса.

Естествено и изкуствено осветление

1. Всички помещения, независимо от времето на пребиваване в тях, трябва да бъдат осигурени с естествено осветление.
2. Помещенията, в които е обективно доказана невъзможността да се осигурят нормите за естествено осветление, трябва да се осветяват през деня със смесено осветление.
3. Естественото осветление трябва да бъде странично, горно или комбинирано и да осигурява хигиенните изисквания съобразно БДС 1786-84.
4. Аварийното и евакуационното осветление трябва да се захранват от независим източник на напрежение или да се превключват автоматично към него при внезапно изключване на работното осветление.
5. Да се спазват отрасловите норми за изкуствена осветеност на работната повърхнина в лукса, както следва:
 - класни стаи, аудитории, учебни кабинети, лаборатории в средата на дъската 500, на работните маси и чинове 300, кабинети по рисуване – на дъската 300, на работните места 500;
 - кабинети и стаи на преподавателите 200;
 - физкултурни зали на пода 200;
 - административни помещения 400;
6. В кабинетите и лабораториите по химия, физика и други е наложително наличието на резервно осветление, което трябва да се осигурява от независим източник.

Санитарно-битово осигуряване

1. Територията на училището и дворните площи да се поддържат чисти, а отпадъците да се събират на определените за целта места.
2. За осигуряване на личната хигиена на работниците и служителите да се осигурят санитарно-битови помещения.
3. Да се поддържат в добър вид съблекалните, помещенията с душеве и умивалници, помещенията за почивка, тоалетните и в изправност шкафчетата, душовете, бойлерите и други.
4. Да се спазва от всички педагогически, непедagogически персонал и ученици, въведеният режим за труд и почивка.
5. Кабинетът на медицинския специалист да бъде обзаведен и оборудван с необходимите средства и медикаменти за оказване на първа помощ.
6. Условия за санитарно-битово и медицинско обслужване на педагогическия и непедagogическия персонал и на учениците съобразно санитарните норми и изисквания се осигуряват от директора на учебното заведение.

Водоснабдяване и канализация

1. Училищната сграда да бъде осигурена с необходимите количества вода за хигиенно-санитарни, питейно-битови и противопожарни нужди.
2. Да се поддържат в изправност водопроводната инсталация и канализационната система.

Карти за условията на труд

1. Да се извърши оценка за условията на труд, като същите се определят чрез данните от съществуващи паспорти на условията на труд и от други измервания и оценки, с давност не по-голяма от 3 години и да се извършват от специализирани лаборатории.
2. Контролът по измерването на елементите от условията на труд се осъществява от контролните органи на МЗ и МТСГ.
3. За всяко работно място, работна зона на учениците да се състави карта за условията на труд с параметрите на работната среда според Наредбата за комплексното оценяване на условията на труд, утвърдена с ПМС № 163/91г. и Наредба № 15/10.08.84г. на МНЗ и МНП.

РАЗДЕЛ III

ПРОТИВОПОЖАРНА ОХРАНА

Създаване на условия за недопускане на пожари

1. Да се изготви противопожарна Наредба, която да се утвърди от директора на учебното заведение.

2. Противопожарната Наредба да се спазва от всички задължително.
3. Да се извършва постоянен контрол по спазване на противопожарната Наредба от назначеното длъжностно лице и училищното ръководство.
4. В Наредбата да са включени и следните раздели:
 - противопожарни изисквания към помещенията
 - помещения за учебно-възпитателна дейност
5. Да се извършва постоянен контрол по ползването на електронагревателните и отоплителни уреди. При спиране на електрическия ток да се ползват само електрически фенерчета или газови лампи.
6. Отоплителните уреди да бъдат монтирани правилно и безопасно.
7. Леснозапалимите течности в лабораториите да се съхраняват в метални шкафове.
8. В коридорите и по стълбищата да не се съхраняват маси, чинове или друг инвентар.
9. Изходите за евакуация да се поддържат годни за използване.
10. В таванските и избените помещения да не се складираат леснозапалими материали, да бъдат заключени и да няма свободен достъп до тях.
11. Противопожарните уреди и съоръжения да се поддържат в изправност и годност за ползване.
12. Да се спазват най-строгите изисквания за пожарна безопасност при извършване на заваръчни и други огневи дейности.
13. Да се изготви план за евакуация на учениците при пожар, същият да бъде поставен на видно място в училищната сграда на всеки етаж и да се проиграва веднъж на учебен срок през учебната година.

Противопожарни изисквания при провеждане на масови мероприятия- тържества, вечери и други.

1. Помещенията за масово събиране на хора в учебното заведение са кино- и видеозала, физкултурен салон, концертна и семинарна зала, учителска стая и други.
2. Помещенията, в които се провеждат масови събирания, трябва да бъдат от I или II степен на пожароустойчивост. Трябва да имат най-малко два изхода за навън и спазени всички други изисквания за евакуацията на хора.
3. Не се допуска употребата на синтетични материали за облицовка на стени и тавани.
4. За провеждане на масово мероприятие трябва да бъдат осигурени всички необходими средства за пожарогасене.
5. През време на масовото мероприятие при учениците трябва да присъства представител на училищното ръководство, който да следи и отговаря за спазване на всички правила по противопожарната охрана.
6. При провеждане на масовото мероприятие е забранено:
 - осъществяване на светлинни ефекти с използване на химически и други вещества, които могат да причинят пожар
 - да се гаси напълно светлината в помещението
 - разполагане на маси и, столове и други предмети в помещението по начин, който ще затрудни бързото му напускане от присъстващите.
7. Украсата с електрически илюминации да се извършва само от правоспособен електротехник, който да спазва всички изисквания за електро- и пожаробезопасност.

РАЗДЕЛ IV

Работно облекло и предпазни средства

1. Предпазните средства и работното облекло се осигуряват съгласно реда и изискванията, определени в нормативните актове и се ползват само по предназначението им в работното време.
2. Изготвя се и се утвърждава списък на работните места и видовете работа, за които са необходими предпазни средства и работно облекло, като се определя видът, срокът на износването и условията на ползването им.

3. Разходите по доставката и поддържането на работното облекло и предпазните средства са за сметка на работодателя и от бюджета на учебното заведение.
4. До началото на всяка учебна година комисия, назначена със заповед на директора, проверява наличието, състоянието и годността на личните предпазни средства.
5. Да се поставят, където е необходимо, предупредителни знаци и надписи.

РАЗДЕЛ V

ПРАВИЛА И ИЗИСКВАНИЯ ЗА БЕЗОПАСНА РАБОТА В УЧЕБНИТЕ КАБИНЕТИ ПО ФИЗИКА И ХИМИЯ

1. Кабинетите трябва да имат в непосредствено съседство хранилище и да бъдат подходящо осетени. Учениците са длъжни да спазват безупречен ред, чистота и всички правила за качествено и безаварийно провеждане на опитите.

2. Задължително трябва да се спазват следните правила:

1. Преди започване на лабораторните занятия е необходимо учителя да инструктира учениците за методиката и техниката на провеждане на опитите, като обърне внимание на опасните моменти.

2. При възникване на неясноти при провеждането на опита работата веднага да се прекрати. Всяко повтаряне на опита или извършването на друг опити да се осъществява само след съгласието на учителя.

Забранено е на учениците:

- Да опитват на вкус веществата
- Да използват неизмити съдове
- Да насочват отворите на епруветките към съучениците си или към лицето си
- Да изнасят извън кабинета химични вещества
- Да носят храни и да се хранят в кабинета по химия

3. Учителят е длъжен строго да спазва нормативите за допустимите количества вещества, опасни за живота и здравето – отрови, реактиви, самозапалващи се, взривни и др.

4. При провеждането на учебните часове по физическо възпитание и спорт трябва да се спазват следните правила.:

- Уредите и съоръженията трябва да бъдат здрави и неподвижно закрепени
- Да не се допуска от учителя игра с уреди, които са физически износени и крият опасност от нараняване
- Да се поддържат ред и последователност при изпълнение на упражненията, които са свързани с повишена динамика, равновесие, статични напрежения и др. Криещи опасност от сблъсквания, падания и др.
- Учителят трябва да оказва помощ при изпълнението на трудни елементи от упражненията и да осигурява предпазвания от травми в случай на несполучливи опити.
- Баскетболните табла, хандбалните врати и др. трябва да бъдат закрепени стабилно, по подходящ начин.

Извънучилищна дейност

1. При организиране на извънучилищни мероприятия ръководителят на групата да изготви и представи на директора план за провеждане на мероприятиято.

2. Извънучилищно мероприятие се провежда след издадена от директора писмена заповед и проведени инструктажи с учениците.

3. Директорът определя и запознава придружителите на групата с конкретните им задължения за осигуряване на безопасното провеждане на извънучилищното мероприятие.

Организирано придвижване на ученици и друг персонал като пешеходци или пътници в превозни средства

1. Задължително е спазването на изготвения и утвърден от директора план на Комисията по безопасност на движението, охрана на труда и защита при природни и други бедствия.

Дейност в случай на пожар, авария или природно бедствие

1. Да не се допуска паника и да се действа организирано и уверено.
2. При усещане на първите признаци на земетресение да не се напуска сградата самостоятелно от ученици или учители.
3. Да се заемат местата до вътрешните стени или коридорите, които са сравнително по-устойчиви на въздействието.
4. След преминаване на първия трясък незабавно да се изключат отоплителните и нагревателните уреди в класните стаи, канцелариите, коридорите, работилниците, кабинетите, лабораториите и други.
5. След преминаване на първия трясък под ръководството на учителите, организирано, при спазване на плана за евакуация да се напуснат класните стаи.
6. Да се слиза само по стълбищата, без да се ползва асансьор.
7. След напускане на сградата да не се застава на разстояние по-малко от височината ѝ.
8. Задължително е спазването от всички – трудов колектив и ученици на противопожарната наредба, утвърдена от директора.
9. При възникване на пожар е необходимо да се уведомят незабавно органите на противопожарната охрана, като се посочи и адресът на училището.
10. Да се започне незабавно гасене на пожара с наличните противопожарни съоръжения.
11. Организирано и без паника да се евакуират учениците, при спазване на плана за евакуация и конкретната пожарна обстановка.
12. Задимен участък да се преминава с поставена на дихателните органи мокра кърпа.
13. Директорът на училището и учителите напускат последни училищната сграда, след извеждане на всички ученици.
14. При разрастване на пожара да се вземат мерки за спасяване на ценно имущество и документация.
15. При пристигане на противопожарните коли да се информират служителите на СПАБ за следното:
 - има ли ученици, неизведени от класните стаи и къде, кои помещения са обхванати от огъня и къде се разпространява;
 - местата за съхраняване на леснозапалими течности, документация, ценно имущество и други.

ГЛАВА ТРЕТА

Инструктажи и обучения по безопасността, хигиената на труда и противопожарната охрана

1. Директорът на училището задължително с писмена заповед създава организация за цялостното провеждане на видовете инструктажи, техният обхват, продължителност, тематика и програми, както и длъжностните лица, които ще ги провеждат.
2. Инструктажи за осигуряване на безопасни условия за възпитание, обучение и труд се провеждат от учители и от оторизирани лица, както и когато ученици, педагогически и непедagogически персонал или лица от други организации извършват самостоятелно или съвместно следните дейности:
 - ремонт, монтаж и демонтаж на апарати и съоръжения;
 - ремонт на различни видове инсталации – електрически, отоплителни, вентилационни, климатични, водопроводни и канализационни;
 - строително-монтажни дейности на училищната сграда или двора на училището товаро-разтоварни или транспортни дейности.
3. Директорът на училището ежегодно организира форми за повишаване на знанията по безопасността, хигиената на труда и противопожарната охрана на длъжностните лица, които

ръководят и управляват трудови и учебни процеси и на тези, определени да провеждат инструктажи.

4. С всички работници, служители и ученици да се проведат инструктажи за безопасни условия на възпитание, обучение и труд безопасните методи на работа.

5. Работниците и служителите, работата, на които е свързана с използване, обслужване и поддържане на технически съоръжения, задължително да се инструктират, обучат и положат изпит по правилата за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд.

6. Директорът на училището да организира провеждането на периодично обучение и инструктаж по правилата за осигуряване на безопасни условия на възпитание, обучение и труд.

7. По отношение на организацията на инструктажите да се привлекат училищните настоятелства.

8. Задължително е документирането на проведените видове инструктажи.

9. Не се допускат на работа лица, които не са инструктирани.

10. Контролът по спазването на изискванията за организацията, реда и условията за провеждане и документиране на видовете инструктажи се осъществява от училищният директор.

11. Въвеждането, воденето, съхранението и контролът по документацията за дейностите, осигуряващи здравословни и безопасни условия на обучение и труд се изпълнява от директора на училището или от упълномощено длъжностно лице.

ГЛАВА ЧЕТВЪРТА

Трудови злополуки

1. За трудови злополуки се считат всички травматични увреждания, станали по време и във връзка или по повод на извършваната работа, както и всяко увреждане на здравословното състояние, настъпило в резултат на изпълняваните трудови задължения.

2. Регистрират се всички трудови злополуки, които са станали с работници или служители и са предизвикали загубване на работоспособност за един или повече дни.

3. За всяка трудова злополука самият пострадад или най-близкият свидетел на злополуката незабавно уведомява училищния директор.

4. Трудовата злополука се установява от директора на учебното заведение с акт в тридневен срок, считано от деня на злополуката, а професионалното заболяване – в тридневен срок от неговото констатиране от съответните здравни органи.

5. Директорът на учебното заведение организира регистрирането, отчитането и анализирането на трудовите злополуки и професионални заболявания по установения в Република България ред.

6. Училищният директор незабавно уведомява ИО на МОМН, регионалните инспекции по труда, органите на МВР, прокуратурата и Гражданска защита в случаите на тежки или със смъртен изход трудови злополуки и тежки аварии.

7. Мерки за предотвратяване на трудовите злополуки и на общите и професионални заболявания се вземат от училищния директор.

ГЛАВА ПЕТА

Долекарска помощ

1. Да се ползват правилата, предназначени за обучение на работниците и служителите за оказване на първа долекарска помощ при увреждане здравето на хора при трудовата им дейност, утвърдени от министъра на здравеопазването и министъра на труда и социалните грижи.

2. Спазването на Правилата за оказване на първа долекарска помощ утвърдени на основание чл. 276 ал. 1 и ал. 2 от КТ и влезли в сила от 01.01.95г. е задължително.

3. При изпадане на ученици в гърч да се запази спокойствие, да се постави детето далеч от остри и горещи предмети, да се разхлабят пристягащите дрехи, да се постави тялото в странично положение и да се повика веднага училищният лекар или медицинското лице, обслужващо училището. Да не се правят опити за ограничаване на гърчовите движения и свестяване /пръскане с вода и изкуствено дишане, които влошават състоянието на детето/, да се изнесе на свеж въздух пострадалият и да не се дават течности и вода през устата.

4. При настъпване на алергичен шок на мястото на инфектиране да се постави турникет.

5. Медицинското лице в училището обучава групи от класовете за оказване на първа долекарска помощ при токов удар, изгаряне, порезни рани и счупване на крайници.
6. При колапс да се напляска лицето и да се напръска с вода, да се дадат тонизиращи напитки или вода.
7. При травматизъм да се направи компресивна превръзка, при счупване на крайник или открита фрактура да не се предприема нищо. При внезапно падане пострадалият се оставя на мястото на произшествието до идването на медицинския специалист, като се отстраняват наблюдателите и се оставят само двама преки свидетели на произшествието.
8. При повръщане да не се дават вода или течности през устата.
9. При удар от електрически ток да се освободи пострадалият от проводника при сигурни предпазни мерки – с дървен предмет. Пострадалият да се постави на пода с обърнати настрани глава без възглавница и да се започне външен сърдечен масаж, след което вдишване уста в уста или уста в нос.

ДОПЪЛНИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

Термини и определения по охрана на труда

Индивидуално работно място- място, предназначено за работа на едно лице.

Постоянно работно място- работното място, където се намират работещите през по-голямата част от работното време.

Категория работа- работа според енергоразхода на организма.

Оптимална норма за вредност- най-благоприятната, най-подходящата стойност.

Допустима норма за вредност- стойност, до която не се предизвиква заболяване или отклонение в здравното състояние на работещите в хода на трудовата им дейност.

Вредни вещества- вещества, които постъпили в организма макар и в минимални количества, могат да доведат до различни по степен функционални разстройства или увреждания на тъкани или органи.

Пределно допустими концентрации- на дадено вредно вещество във въздуха на работната среда е най-високата допустима концентрация, която не предизвиква заболявания или отклонения в здравното състояние.

Охрана на труда- система от нормативни актове и съответстващите им социално-икономически, организационни, технически и хигиенни мероприятия и средства, които осигуряват безопасността, запазването на здравето и работоспособността в процеса на труда.

Условия на труд- съвкупност от фактори на производствената среда, оказващи влияние на здравето и работоспособността на човека.

Безопасни и здравословни условия на възпитание, обучение и труд- обхваща както материални, така и нематериални условия, които предотвратяват и отстраняват вредното въздействие в работната среда при реализиране на трудовата дейност:

- материалните условия на възпитание, обучение и труд са безопасни, когато позволяват учебният и трудовият процес да се осъществи така, че да бъде опазен физически човекът от вредното външно въздействие върху него, а здравословни, ако позволяват нормално функциониране на човешкия организъм при пребиваване в работна среда;

- нематериалните условия, към тях се отнасят инструктажът, обучението, дисциплината, квалификацията, правоспособност, умения, опит, възможност и други.

Безопасност на труда- състояние на условията на труд, при които е изключено въздействието на опасни и вредни производствени фактори върху работещите.

Техника на безопасност- система от организационни и технически мероприятия и средства, които предотвратяват въздействието на опасни производствени фактори върху работещите.

Изисквания за безопасност на труда- изисквания, определени в нормативните актове, нормативно-техническата документация, правила или инструкции, изпълнението на които осигурява безопасността на работещите.

Професионално заболяване- заболяване, причинено от въздействието на вредни условия на труд.

Работодател- по смисъла на тази наредба е директорът на учебното заведение.

Длъжностно лице- е работник или служител, на когото е възложено да упражнява ръководство на трудовия процес /учебно-възпитателния/ в учебното заведение.

Електрическа уредба- съвкупност от технологично комплектовани и монтирани електрически машини, съоръжения и апарати или част от тях за производство, преобразуване, предаване, разпределение и консумиране на електрическа енергия.

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

1. Правилникът за осигуряване на безопасни условия на възпитание, обучение и труд в училище се издава на основание на чл. 5 ал. 1 от Инструкция № 5 от 05.07.96г. на МОН.
2. Настоящият правилник влиза в сила от началото на учебната 2010/2011 година с решение на педагогическия съвет.
3. За осигуряване на безопасни условия на възпитание, обучение и труд в училище е задължително спазването на настоящия правилник, както и на Наредба № 7 от 23.09.1999г. за минималните изисквания за здравословни и безопасни условия на труд на работните места и при изпълнение на работното оборудване
4. Контролът по спазването на правилника се осъществява от директора на учебното заведение.